

Luonnonvarakeskuksen lausunto

HE 203/2025 vp – Laki
Luonnonvarakeskuksesta ja
ruoka- ja luonnonvaratilastoista
annetun lain 2 §:n
muuttamisesta

Hallintojohtaja Hannu Laitinen

Luonnonvarakeskus (Luke)

- Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluva tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatio
- Tuottaa tietoon perustuvia ratkaisumalleja ja palveluita sekä lisäarvoa uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvalle kestäväälle ja kilpailukykyiselle elinkeinotoiminnalle
- Noin 1 300 työntekijää ja 22 toimipaikkaa Suomessa
- Päätoimipaikka Helsingin Viikissä; pääjohtaja Johanna Buchert

HE 203/2025 vp – Mistä on kyse?

- Ehdotetaan muutoksia Luonnonvarakeskuksesta annettuun lakiin ja ruoka- ja luonnonvaratilastoista annettuun lakiin
- Esityksellä annetaan neuvoston asetusta (EY) 1217/2009 täydentävää sääntelyä
- Lakia muutetaan vastaamaan paremmin Luonnonvarakeskuksen tarpeita ja nykyistä toimintaa
- Lakiin lisätään maatilojen kestävyyttä koskevan tietoverkon (FSDN) yhdyselimenä toimimista koskeva tehtävä
- Ruoka- ja luonnonvaratilastolaissa päivitetään riistatalouteen ja metsästykseen liittyvää tilastointia

Luken yleinen kanta esitykseen

- Luke pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja kannattaa sen tavoitteita
- Esitys edistää Luonnonvarakeskuksen mahdollisuuksia hoitaa FSDN-asetukseen liittyvät tehtävänsä menestyksekkäästi
- Esitys päivittää Luonnonvarakeskuksesta annettua lakia vastaamaan paremmin nykyistä toimintaa

FSDN-yhdyselimenä toimiminen (2 §)

- Luke toimisi FSDN-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettuna yhdyselimenä – Luke pitää ehdotusta perusteltuna ja kannatettavana

Organisaatio ja johtaminen (3 §)

- Laissa ei enää säädettäisi organisaation rakenteesta lukuun ottamatta tilastotehtävien hoitamista, ja johtokuntaa koskevat säännökset poistettaisiin
- Luke on samaa mieltä siitä, että nykyinen johtokuntarakenne ei ole osoittautunut parhaaksi tavaksi Luken strategisen toiminnan tukemiseen
- Luke kannattaa johtokunnan korvaamista neuvottelukunnalla
- Momenttijärjestystä koskeva ehdotus:
 - Luke toivoo, että 3 §:n ensimmäisessä momentissa säädettäisiin pääjohtajasta ja toisessa momentissa tilastotehtävien hoitamisesta – pääjohtajaa koskeva säännös on luontevampaa asettaa ensimmäiseksi, koska se koskee koko laitoksen johtamista

5 § Ratkaisovalta

- Pääjohtaja ratkaisisi Luonnonvarakeskukselle kuuluvat asiat; ratkaisovaltaa voidaan siirtää myös muulle kuin virkamiehelle – paitsi julkisen vallan käyttöä edellyttävissä tehtävissä
- Käytännön merkitys:
 - Muutos poistaa tarpeetonta hallinnollista työtä Lukessa.
 - Se, että julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan jatkossakin siirtää vain virkamiehille, takaa oikeusvaltioperiaatteen ja hallinnon lainalaisuuden toteutumisen Luken toiminnassa.
 - Luken henkilöstöstä pääosa työskentelee työsuhteessa

Laki ruoka- ja luonnonvaratilastoista: Riistatalous ja metsästys (2 §)

- Lakiin lisätään riistataloutta ja metsästystä koskeva Luonnonvarakeskuksen tilastointitehtävä
- Riistataloutta ja metsästystä koskevien tilastojen tuottaminen on jo osa Luonnonvarakeskuksen tehtäviä, mutta tehtävää ei ole nimenomaisesti säädetty – tämä on merkittävästi vaikeuttanut tiedonhankintaa
- Luke kannattaa muutosta

Metsätalous ja puumarkkinat – tiedonsaantioikeuden laajentaminen (3 § 2 mom.)

- Vaikka asiasta ei ole ehdotusta hallituksen esityksessä, Luke haluaa kiinnittää valiokunnan huomion seuraavaan seikkaan
- Lain ruoka- ja luonnonvaratilastoista 2 §:n mukaan Luonnonvarakeskus tuottaa ja julkaisee tilastot muun muassa metsien taloudellisesta hyödyntämisestä ja puumarkkinoiden toiminnasta. Näitä koskeva tiedonkeruu pohjautuu pitkälti vapaaehtoisein järjestelyihin, kuten sopimuksiin
- Luken ehdotus:
 - 3 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että tiedonsaantioikeus laajennetaan kattamaan myös toimialan etujärjestöt
 - Ehdotettu muotoilu: "Metsätaloutta tai puun jalostusta taikka kauppaa harjoittavat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä toimialan etujärjestöt ovat velvollisia antamaan Luonnonvarakeskukselle 1 momentissa tarkoitetut tiedot."

Kiitos!

luke.fi